

Datortomografi Colon vuxna

Hitta i dokumentet

[Indikation](#)[Remiss](#)[Hur går undersökningen till](#)[Tid](#)[Patientförberedelser](#)[Eftervård](#)

Indikation

Patienter äldre än 70 år undersöks i första hand med denna metod. De som är under 70 år utreds med koloskopi via kirurgkliniken.

Undersökningen syftar till att avbilda tjocktarmen och bukens övriga organ. Det är framförallt tjocktarmens insida som avbildas men även förändringar i bukens övriga organ kan upptäckas. Förändringar inne i tarmen, som kan ses är tex. tumörer, polyper, förträngningar och fickbildningar. Orsaken till att undersökningen görs kan vara: Blödning, blodbrist, lösa avföringar, förändrade tarmvanor med mera.

Remiss

Remissen skall innehålla uppgifter om fynd vid rektoskopi, (som bör föregå undersökningen) samt uppgifter om och hur eventuella operationer företagits.

Hur går undersökningen till

Patienten kommer delvis att få byta om till patientkläder på röntgen innan undersökningen och då även få en pvk, vanligtvis i armvecket.

CT Colon görs genom att tarmen fylls med CO₂ (koldioxid) via en tunn pip i rectum. Mängd gas varierar men vanligtvis mellan 2-3l. Insuflation (inblåsning) sker via en maskin som mäter flöde/min, totalmängd koldioxid samt tryck i mmHg.

Vid undersökning ges i regel injektion Buscopan 20 mg/ml i.v. för att minska tarmkontraktioner (om inga kontraindikationer finns), eller Glucagon 1mg i.v. (om inga kontraindikationer finns). Även jodkontrast i.v. (om inga kontraindikationer finns), vilket doseras enligt vikt/njurfunktion.

Efter att man insufflerat adekvat mängd koldioxid i tjocktarmen får patienten vrida på sig ett trekvarts varv så de hamnar på magen, då börjar en kort bildtagning utan jodkontrastmedel.

Direkt efter det får patienten vända sig över på rygg och samma bilder tas igen, denna gång med intravenös jodkontrast. Remissen skall innehålla uppgifter om kontrastallergi föreligger eller ej, samt aktuellt kreatinivärde.

Efter undersökningen får en del patienter övergående obehag innan tarmen förmått göra sig av med den inblåsta koldioxiden, som absorberas via blodet och andas ut. Obehaget försvinner inom 30 min.

Den intravenösa kontrasten ger patienterna en kortvarig värmekänsla på ca 30 sekunder. Ingen risk för förstoppning som vid colon undersökningar med bariumkontrast.

Tid

Besöket på röntgen tar ca 70 minuter, där själva undersökningstiden oftast är ca 20 minuter. En del patienter kan uppleva att de efter de omfattande tarmförberedelserna och undersöknings-proceduren inte förmår arbeta resten av dagen.

Direkt efter undersökningen får man äta och dricka, medhavd frukt är rekommenderat.

Patientförberedelser

Inneliggande patient bör vara omklädd inför undersökningen i t-tröja och bakvänd kalsong och färdas i säng till röntgenavdelningen

Undersökningen fordrar en helt ren tarm då avföringsrester alltid försvårar och ibland omöjliggör en riktig bedömning av undersökningen. Bedömer ni att patienten kommer ha svårt att klara detta på egenhand pga. bakomliggande sjukdomar eller allmäntillstånd kan det vara aktuellt att lägga in patienten i samband med förberedelserna och undersökningen.

Förbered och laxera enligt PM, var god se förberedelser med Moveprep + toilax. Patienten kommer även få förberedelser hemskickade med kallelse för undersökningen, som i regel sker mellan 07:30 -9:00.

I förberedelsen ingår även tillförsel av Bariumsulfat (redi CAT 2). Detta blandas och intas enligt PM. Barium är till hjälp för att märka in ev kvarvarande innehåll i tarm.

Eftervård

Viktigt att tänka på efter att du genomgått en röntgenundersökning där du fått kontrastmedel i blodet, är att om möjligt dricka mycket vätska. Sort av dryck har ingen betydelse. Detta för att din kropp ska producera mer urin och "skölja" ur resterande kontrastmedel ur kroppen.

Metforminbehandlad diabetes gäller även Glucophage.
Ytterligare eftervård gäller för dig som har metforminbehandlad diabetes.

Efter undersökningen får du inte längre ta dina metformintabletter. Du ska vänta i 48 timmar och sedan ta ett nytt S-kreatinin (blodprov på njurfunktion). Detta kan du ta t.ex. på din lokala vårdcentral. Först efter klartecken från din behandlade läkare, kan du ta tableterna igen.

Vid frågor kring utsättningen av Metformin, ta då kontakt med din behandlande läkare.

Uppdaterad 2021-09-09 av Lennart Müller.